

Отже, для більшості стратегічно-орієнтованих підприємств важливим є створення свого інформаційного ресурсу. Інформація як різновид національного ресурсу являє собою певну споживчу вартість, яка задовольняє потреби всіх сфер суспільного життя. Інформаційний продукт і послуга набувають значення стратегічного ресурсу економічного розвитку.

Перелік посилань:

1. Василенко В. А. Ткаченко Т. І. Стратегічне управління : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2003. 396 с.

2. Стойловська О. М. Інформаційне забезпечення стратегічного управління та планування на підприємстві. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2012. № 4. Т. 3. С. 265–266.

ПРОЦЕДУРА БАНКРУТСТВА: НОВЕЛИ ЗАКОНОДАВСТВА

*Остапенко О.Г., канд. юрид. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

18 жовтня 2018 року Верховною Радою України було прийнято Кодекс України з питань банкрутства, але Президентом він був підписаний 19 квітня 2019 р. Цей нормативний акт відповідно до його Перехідних та прикінцевих положень набирає чинності з 20 квітня 2019 р., а вводиться в дію через шість місяців з дня набрання чинності Кодексом, тобто з 20 жовтня 2019 р. Положення, що визначають створення електронної торгової системи та авторизації електронних майданчиків, вводяться в дію через три місяці з дня набрання чинності Кодексом, тобто з 20 липня 2019 р.

Пропонуємо проаналізувати окремі новели прийнятого Кодексу.

Кодексом, як і Законом України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» передбачено, що боржник зобов'язаний у місячний строк звернутися до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі у разі, якщо задоволення ви-

мог одного або кількох кредиторів призведе до неможливості виконання грошових зобов'язань боржника в повному обсязі перед іншими кредиторами (загроза неплатоспроможності), та в інших випадках, передбачених Кодексом. Однак Кодекс закріплює умови солідарної відповідальності керівника боржника. Так, у разі виникнення ознак банкрутства керівник боржника зобов'язаний надіслати засновникам (учасникам, акціонерам) боржника, власнику майна (органу, уповноваженому управляти майном) боржника відомості щодо наявності ознак банкрутства (ч. 2 ст. 4 Кодексу). Якщо керівник боржника допустив порушення цих вимог, він несе солідарну відповідальність за незадоволення вимог кредиторів. Питання порушення керівником боржника зазначених вимог підлягає розгляду господарським судом під час здійснення провадження у справі. У разі виявлення такого порушення про це зазначається в ухвалі господарського суду, що є підставою для подальшого звернення кредиторів своїх вимог до зазначеної особи (ч. 6 ст. 34 Кодексу).

Кодексом також передбачена субсидіарна відповідальність третіх осіб у зв'язку з доведенням боржника до банкрутства. Так, під час здійснення своїх повноважень ліквідатор має право заявити вимоги до третіх осіб, які відповідно до законодавства несуть субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями боржника у зв'язку з доведенням його до банкрутства. Розмір зазначених вимог визначається з різниці між сумою вимог кредиторів і ліквідаційною масою. У разі банкрутства боржника з вини його засновників (учасників, акціонерів) або інших осіб, у тому числі з вини керівника боржника, які мають право давати обов'язкові для боржника вказівки чи мають змогу іншим чином визначати його дії, на засновників (учасників, акціонерів) боржника – юридичної особи або інших осіб у разі недостатності майна боржника може бути покладена субсидіарна відповідальність за його зобов'язаннями. Стягнені суми включаються до складу ліквідаційної маси і можуть бути використані

лише для задоволення вимог кредиторів у порядку черговості, встановленому Кодексом (ч. 2 ст. 61 Кодексу).

Отже, внаслідок невиконання обов'язку керівником боржника, у разі загрози неплатоспроможності, звернутися у місячний строк до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство боржника керівником якого є така особа, він несе солідарну відповідальність за зобов'язаннями боржника, керівником якого він є. Ліквідатор є особою, яка заявляє вимоги до третіх осіб, які відповідно до законодавства несуть субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями боржника у зв'язку з доведенням його до банкрутства. Суб'єктами відповідальності тут можуть бути винні засновники (учасники, акціонери) боржника або інші особи, (керівник боржника), які мають право давати обов'язкові для боржника вказівки чи мають змогу іншим чином визначати його дії, на засновників (учасників, акціонерів) боржника – юридичної особи або інших осіб у разі недостатності майна боржника.

Кодексом (ч. 4 ст. 28 Кодексу) визначено підстави для відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень господарським судом за клопотанням учасника провадження у справі або за власною ініціативою. Ними є: 1) невиконання або неналежне виконання обов'язків, покладених на арбітражного керуючого; 2) зловживання правами арбітражного керуючого; 3) подання до суду неправдивих відомостей; 4) відмова арбітражному керуючому в наданні допуску до державної таємниці або скасування раніше наданого допуску; 5) припинення діяльності арбітражного керуючого; 6) наявність конфлікту інтересів. Комітет кредиторів має право в будь-який час звернутися до господарського суду з клопотанням про відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень незалежно від наявності підстав. За наявності підстав для відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень або за клопотанням комітету кредиторів господарський суд протягом

14 днів постановляє ухвалу про відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень.

Кодексом передбачено, що провадження у справі про банкрутство юридичної особи не підлягає зупиненню (ч. 17 ст. 39 Кодексу), що запобігає затягуванню провадження у справі про банкрутство і дотримання строків судових процедур.

Слід також наголосити на появі такої норми в законодавстві про банкрутство, яка передбачила можливість одночасного погашення боргів кредиторів з прощенням неустойки. Так, ч. 7 ст. 41 Кодексу закріпила, що боржник, власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, власник корпоративних прав боржника, а у випадках, передбачених законодавством, – третя особа протягом провадження у справі про банкрутство з метою погашення вимог кредиторів та закриття провадження у справі мають право задовольнити всі вимоги конкурсних кредиторів відповідно до реєстру вимог кредиторів, крім неустойки (штрафу, пені). Для одночасного погашення всіх вимог кредиторів арбітражний керуючий зобов'язаний надати особі, яка виявила намір погасити вимоги кредиторів, реєстр вимог кредиторів. У разі задоволення всіх вимог кредиторів, крім неустойки (штрафу, пені), господарський суд ухвалою закриває провадження у справі про банкрутство. Вимоги щодо неустойки (штрафу, пені) вважаються погашеними, про що господарський суд зазначає в ухвалі.

Ще одна новела стосується черговості погашення вимог кредиторів у разі пропущення 30-денного строку заявлення вимог. Так, згідно з ч. 1 ст. 45 Кодексу конкурсні кредитори за вимогами, що виникли до дня відкриття провадження у справі про банкрутство, зобов'язані подати до господарського суду письмові заяви з вимогами до боржника, а також документи, що їх підтверджують, протягом 30 днів з дня офіційного оприлюднення оголошення про відкриття провадження у справі про банкрутство. Відлік строку на за-

явлення грошових вимог кредиторів до боржника починається з дня офіційного оприлюднення оголошення про відкриття провадження у справі про банкрутство. Крім того, ч. 4 ст. 45 Кодексу закріплює, що для кредиторів, вимоги яких заявлені після закінчення строку, встановленого для їх подання, усі дії, вчинені у судовому процесі, є обов'язковими так само, як вони є обов'язковими для кредиторів, вимоги яких були заявлені протягом встановленого строку. Вимоги кредиторів, заявлені після закінчення строку, встановленого для їх подання, задовольняються в порядку черговості, встановленої Кодексом. Кредитори, вимоги яких заявлені після завершення строку, визначеного частиною першою цієї статті, є конкурсними, однак не мають права вирішального голосу на зборах та комітеті кредиторів. Якщо кредитор заявив вимоги після здійснення розрахунків з іншими кредиторами, то сплачені таким кредиторам кошти поверненню не підлягають. Конкурсні кредитори, вимоги яких заявлені після закінчення строку, встановленого для їх подання у зборах кредиторів боржника можуть брати участь із правом дорадчого голосу (ч. 1 ст. 48 Кодексу).

Новелами Кодексу є також норми про продаж майна боржника на аукціоні відбувається в електронній торговій системі (ст. 68 Кодексу), обов'язок ліквідатора здійснювати всю повноту дій, спрямованих на виявлення та повернення активів боржника (абз. 3 ч. 1 ст. 65 Кодексу), закриття провадження у справі про банкрутство, якщо господарським судом не встановлені ознаки неплатоспроможності боржника (ст. 90 Кодексу). У цьому випадку, закриття провадження з цієї підстави може відбутися на всіх стадіях провадження у справі про банкрутство (до та після визнання боржника банкрутом).

Істотним моментом у вдосконаленні законодавства у сфері банкрутства є поява інституту неплатоспроможності фізичної особи – підприємця і визнання його банкрутом (книга 4 Кодексу).

Таким чином, новий Кодекс України з процедур банкрутства істотно змінив нормативно-правове регулювання інституту банкрутства, що сприятиме подальшому вдосконаленню правозастосовчої діяльності та судової практики у цій сфері.

Перелік посилань:

1. Кодекс України з питань банкрутства. *Голос України*. 2019. 20 квіт. № 77.

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

*Перепелюкова О.В., канд. екон. наук, доцент
Новіченко О.І., здобувач вищої освіти
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця*

В ринкових умовах господарювання механізм стратегічного управління сільськогосподарськими підприємствами перебуває на етапі становлення. Нестабільність зовнішнього середовища підприємств сприяє появі нових методів, систем і підходів до управління. На сьогодні більшість вітчизняних сільськогосподарських підприємств працюють у середовищі, що швидко змінюється та важко передбачається, саме тому гостро стоїть потреба використання у практичній діяльності методів стратегічного управління. Разом з тим, враховуючи низький рівень інформованості та заінтересованості в побудові й управлінні стратегічним розвитком аграрних формувань з боку керівництва, використання старих підходів до управління, практична реалізація стратегічного підходу в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю в багатьох сільськогосподарських підприємств не здійс-